

GRONINGEN, EEN PRONKJUWEEL MET WELSTAND

SNELTOETS-
CRITERIA DAKKAPELLEN

DEEL 4. VERSNELLING:

DE SNELTOETS- CRITERIA

1. DAKKAPellen
2. DAKOPBOUWEN EN AFSCHEIDINGEN
ROND DAKTERRASSEN
3. DAKRAMEN EN ANDERE
DAGLICHT-VOORZIENINGEN IN EEN DAK
4. ZONNEPANELEN EN -COLLECTOREN
5. OVERIGE TECHNISCHE INSTALLATIES
6. KOZIJN- EN GEVELWIJZIGINGEN
7. ZONWERINGEN
8. ROLHEKKEN, LUIKEN EN ROLLUIKEN
9. ERF- EN PERCEELAFSCHEIDINGEN
10. RECLAME (NAAR RECLAMENOTA)

Veel aanvragen betreffen kleine veranderingen of toevoegingen aan de bestaande bebouwing. Om er voor te zorgen dat deze ingrepen gemakkelijk kunnen worden afgehandeld *zonder* dat de kwaliteit van de bebouwing en het straatbeeld substantieel verandert, heeft de gemeente voor de meest voorkomende *kleine* bouwplannen een reeks specifieke regels opgesteld.

DE REGELS

Zeker in beschermde stadsgezichten of in wijken waar de bebouwing uniform is, blijft het van belang dat ook kleine ingrepen een bescheiden karakter hebben en het straatbeeld niet overmatig beïnvloeden. De regels voor de sneltoets vormen daarom als het ware ‘marges’: binnen deze marges kunnen aanvragen in *elk geval* voldoen aan redelijke eisen van welstand. Dat betekent dus *niet* dat aanvragen die niet aan de specifieke regels voldoen, per definitie niet aan redelijke eisen van welstand voldoen. Het is precies andersom: de regels zijn juist geformuleerd, om aanvragen die er binnen passen en die dus *automatisch* aan redelijke eisen van welstand voldoen, snel te kunnen afhandelen. De basisregels noemen we daarom ‘sneltoets-criteria’: het is geen verplichting om aan de criteria te voldoen, ze vormen daarentegen *hulpmiddelen* die aangeven in welke gevallen bouwwerken, op basis van het welstandsbeleid, geen bezwaar opleveren. Voor bouwwerken die niet aan de sneltoets-criteria voldoen geldt de legenda van de stad als hulpmiddel om aan het welstandsbeleid te voldoen.

De sneltoets-criteria richten zich op wijzigingen die een *bescheiden* en *ondergeschikte* invloed hebben op het uiterlijk van zowel bouwwerk als straatbeeld. Het

gaat kortom om ingrepen die passen bij de oorspronkelijke uitstraling van een bouwwerk en het straatbeeld. Volgens de sneltoets-criteria moeten kleine bouwplannen en ingrepen aansluiten bij wat er al in de omgeving staat. De criteria bestaan daarom uit zo concreet mogelijk geformuleerde eisen, die iets zeggen over afmetingen en positie, maar ook over materiaalgebruik en detaillering.

Omdat aanvragen volgens de sneltoets-criteria altijd moeten passen bij de context waarin ze worden gerealiseerd, wordt een deel van de criteria beïnvloedt door de plek waar de ingreep plaatsvindt. Voor de meeste ingrepen waarvoor sneltoets-criteria zijn opgesteld, geldt dat het *aantal*, de *positie*, de *maatvoering* en de *hoofdvorm* van algemene aard zijn en van toepassing zijn op de hele stad, terwijl de *vormgeving*, het *materiaal*-, *kleurgebruik* en de *detaillering* gericht zijn op de specifieke context waarin ze worden gerealiseerd.

VERGUNNINGSVRIJ BOUWEN

Naast sneltoets-criteria zoals die door de gemeente Groningen voor de meest voorkomende kleine bouwwerken zijn opgesteld, is er inmiddels door de rijksoverheid een reeks criteria opgesteld voor kleine ingrepen die zonder vergunning

mogen worden uitgevoerd. Binnen de wettelijke kaders waarin vergunningvrij kan worden gebouwd, wordt veel ruimte geboden voor aanpassingen en toevoegingen. Voor dit type aanvragen zijn er daarom geen aanvullende sneltoets-criteria opgesteld. Bouwwerken die niet vergunningvrij mogen worden gebouwd, zijn tenslotte al zo substantieel dat ze niet meer als ondergeschikt zijn te benoemen. Met andere woorden: de criteria voor vergunningvrij bouwen vormen in die gevallen ook de sneltoets-criteria.

Voordat de sneltoets-criteria als hulpmiddel voor een aanvraag worden ingezet, is het dus verstandig om goed na te gaan wat er vergunningvrij gebouwd mag worden. Daarnaast is het van belang om te beseffen dat ingrepen niet altijd vergunningvrij zijn als een bouwwerk in een beschermd stadsgezicht staat. Vergunningvrij bouwen kan bovendien nooit als er sprake is van een beschermd monument. Voor bouwwerken in het beschermd stadsgezicht vormen de sneltoets-criteria een goed vertrekpunt, zolang de ingreep bescheiden is en past bij de beschermde ‘karakteristiek’ van het stadsgezicht, die vaak wordt bepaald door de samenhang tussen de bebouwing, straten, pleinen en parken. De sneltoets-criteria staan in deze gebieden dus nooit op zichzelf: het beschermd stadsgezicht levert een zo specifieke omge-

ving voor de criteria, dat vooral die voor *vormgeving*, het *materiaal*-, *kleurgebruik* en de *detaillering* rechtstreeks worden beïnvloedt door de vaak hoge kwaliteit en kenmerkende karakteristiek van de bestaande architectuur. In beschermde stadsgezichten is het aansluiten op deze kwaliteit dus essentieel.

Voor monumenten geldt dat de sneltoets-criteria eveneens een goed vertrekpunt vormen, maar dat de aanvraag door de beschermde waarden van het monument, mogelijk niet op basis van de sneltoets-criteria positief kan worden beoordeeld. Het monumentale karakter van het bouwwerk beïnvloedt immers eveneens de sneltoets-criteria. Naast het welstandsbeleid wordt een monument altijd getoetst aan de Monumentenwet (in het geval van een rijksmonument) of de gemeentelijke erfgoed-verordening (in het geval van een gemeentelijk monument).

PRECEDENTWERKING

Omdat het bij de sneltoets-criteria gaat om kleine ingrepen die passen bij het bouwwerk, het straatbeeld en de omgeving, streeft de gemeente in principe naar een herhaling van gelijksoortige plannen, afgestemd op het karakter van de straat en de gebouwen. Een vergelijkbaar plan in de buurt, gebouwd op hetzelfde (type)

pand op basis van een positief welstandsadvies als onderdeel van de vergunning, vormt dan een *precedent* voor de aanvraag. Kortom, een bouwplan van de burens kan in dat geval worden overgenomen. Als aanvragen overeenkomen met precedenten in de omgeving, kan *in elk* geval worden voldaan aan redelijke eisen van welstand. Wel kan het zo zijn dat in het verleden vergunde precedenten te veel afwijken van het huidige beleid (dat natuurlijk in de tussentijd kan zijn aangepast): in dat geval vormt de bestaande

situatie geen precedent. Als uitgangspunt geldt dat aanvragen *in elk geval* voldoen aan redelijke eisen van welstand, als bouwwerken voldoen aan de criteria van de welstandsnota (zoals als vastgelegd in deel 2 t/m 5), als bouwwerken bij vervanging wat plaatsing en vormgeving betreft identiek zijn aan het oorspronkelijke bouwwerk, of als bouwwerken wat vormgeving en context betreft identiek zijn aan een eerder op basis van het welstandsbeleid positief beoordeeld bouwwerk.

DE SNELTOETS- CRITERIA

1. DAKKAPELLEN

Onder dakkapellen verstaan we bescheiden uitbouwen in de kap: een raamkozijn in een schuin dakvlak, voorzien van een eigen dak en zijwanden, met voldoende dakvlak rondom. Essentieel is kortom dat de dakkapel een ondergeschikte toevoeging aan het dakvlak is, dat de vorm en het karakter van het dakvlak blijven behouden.

DE REGELS

Onder dakkapellen verstaan we *bescheiden* uitbouwen in de kap: een raamkozijn in een schuin dakvlak, voorzien van een eigen dak en zijwanden, met dakvlak *rondom*. Vooral dakkapellen aan de voorzijde van de bebouwing zijn zeer bepalend voor het straatbeeld. Als uitgangspunt voor dakkapellen geldt dat deze terughoudend en ondergeschikt ten opzichte van het bestaande dakvlak moeten zijn. Er moet dus voldoende dakvlak

rondom de dakkapel aanwezig zijn. De positie en maatvoering van de dakkapel is erg bepalend. Dakkapellen dienen zo veel mogelijk aan de onderzijde van het dakvlak te worden geplaatst. Ook moet de uitstraling en vormgeving van de dakkapel zo veel mogelijk aansluiten op de vormgeving van de bebouwing. Essentieel is kortom dat de dakkapel een *ondergeschikte toevoeging* aan het dakvlak is, dat de *vorm* en het *karakter* van het dakvlak blijven behouden.

CRITERIA

AANTAL, POSITIE, MAATVOERING EN HOOFDVORM

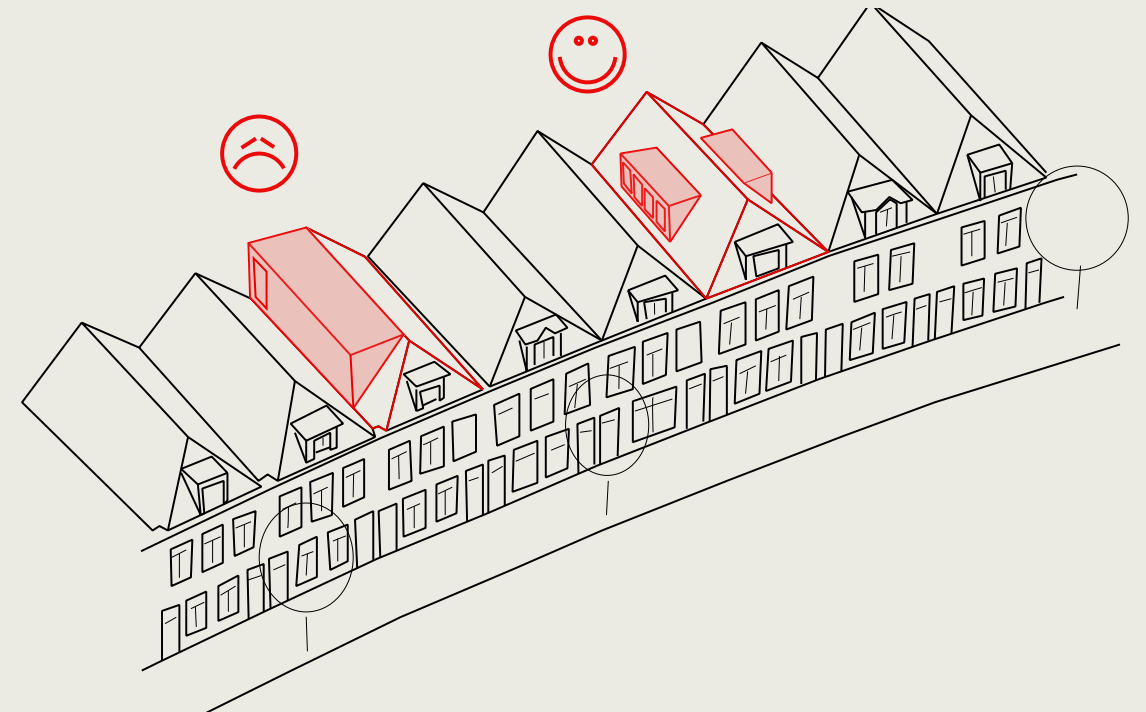
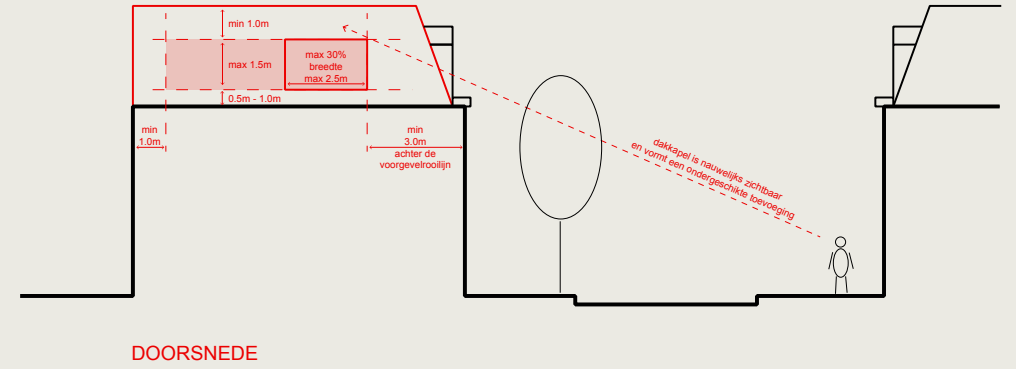
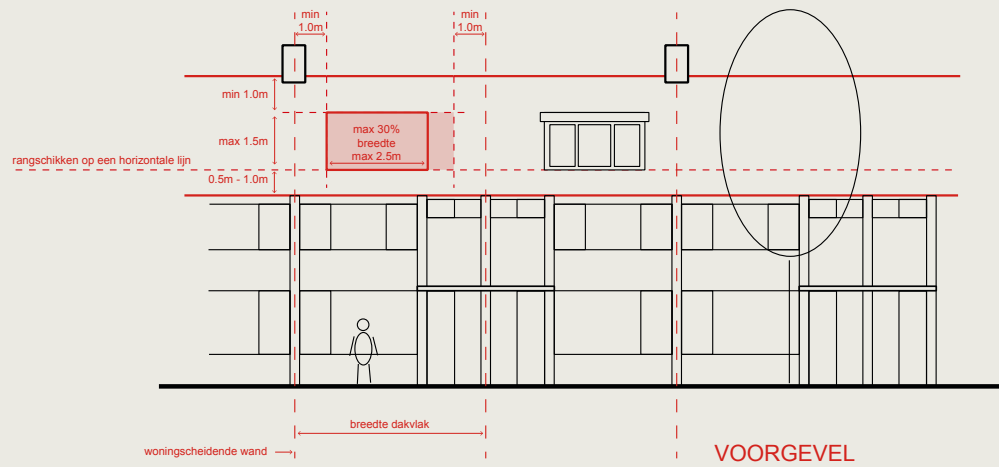
- Bij meerdere dakkapellen op hetzelfde dakvlak zijn ze regelmatig gerangschikt op een horizontale lijn;
- de dakkapel is voorzien van een plat dak;
- per woning één dakkapel per dakvlak;
- gemeten vanaf de voet is de dakkapel niet hoger dan 1,5 meter;
- de dakkapel staat minimaal 0,5 meter en maximaal 1 meter uit de dakvoet;
- de dakkapel blijft aan de bovenzijde minimaal 1 meter uit de daknok;
- de dakkapel blijft aan de zijkanten minimaal 1 meter van de zijkanten van of de woning-scheidende wand of gevel (afstand gemeten aan de onderzijde van de dakkapel);
- de breedte van de dakkapel is maximaal 30% van de breedte van het dakvlak, met een maximum van 2,5 meter (afstand gemeten tussen de woning-scheidende wanden of gevels);
- op zijdakvlakken is de dakkapel:
 - meer dan 3 meter achter de voorgevelrooilijn geplaatst;
 - meer dan 1 meter binnen de achtergevelrooilijn geplaatst;
- op een zadeldak of lessenaarsdak met een helling van minder dan 30 graden wordt geen dakkapel geplaatst;
- op een mansardedak wordt de dakkapel in het onderste deel van het dakvlak geplaatst, waarbij de bovenaansluiting van het dakvlak op de knik van het dakvlak ligt.

VORMGEVING, MATERIAAL, KLEUR EN DETAILLERING

- Het voorvlak van de dakkapel is transparant: gevuld met doorzichtig glas;
- materiaalgebruik, kleur en de detaillering zijn afgestemd op het hoofdgebouw.

BEELDREGELS

DAKKAPELLEN

WELSTANDSNOTA

2017